

SZILÁGY SOMLYÓ

POLITIKAI LAP

MEGJELENIK MINDEN CSÜTÖRTÖKÖN

Előfizetési ára:

Egész évre 8 K, fél évre 4 K, negyedévre 2 K.
Egyes szám ára 20 fillér.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:

BÖLÖNI SÁNDOR

Hivatalos hirdetések díja 6 korona.

Nyilttér soronként 60 fillér.

Magánhirdetések megegyezés szerint.

Az orvosi kongresszus.

A művelt világ tudományos körei érdeklődéssel tekintenek most Magyarország felé, amelynek székesfővárosában a nemzetközi orvostudomány kongresszusa gyűlekezik össze, hogy előbb vigye a tudományt és megismerje, mit produkált ez az ország ezen a téren. Évek hosszú sora óta nem volt Budapest színhelye egy ilyen nagystilű, az egész világ figyelmét felénk terelő gyűlékezésnek mint amilyen ez az orvosi kongresszus. Már ezért is nagyjelentőségű eseménynek ismerjük el az öt világrész orvosainak székesfővárosunkban való összejövetelét.

A csuf politika pikáns és érdekes szempontokat vitt bele az orvostudomány kongresszus előzményeibe, románok, szlávok, libbant alldeschkok dühösen ágáltak a Magyarországon tartandó kongresszus ellen, arra biztatván egyes nemzetek orvosait, hogy tüntessenek az által a nemzetiségeket elnyomó magyar fajta ellen, hogy távol tartják magukat a kongresszustól. A hazug és igazságtalan agitációnak nem volt komoly eredménye. A néhány román és szláv orvoson kívül, akik abszolút jelentéktelen szerepet játszanak az orvosi tudományban és játszottak volna a kongresszuson is, Európából, Amerikából, Ázsiából, Afrikából és Ausztráliából eljön mindenki, akinek szándékában volt. Franciát, angolt, németet, olaszt, orosz és osztrá-

kot nem tudtak lebeszélteni a Budapestre jövetelről az izgatók, megállapíthatjuk tehát, hogy a kongresszus sikerül és az izgatók vallanak kudarcot.

Több mint 3000 külföldi ösmerkedik meg ezen kongresszus révén hazánkkal. Akik jöttek, azok többnyire jelességei a hazájukbeli orvosi karnak, hírneves orvosok, egyetemi professzorok, akik szerepet játszanak nemcsak a tudományban, de a társadalmi és politikai életben is. Ezek a kapacitások tehát szemtől szembe látni fogják annak a sokat gyalázott, mellőzött, lenézett Magyarországnak intézményeit és szent meggyőződésünk, hogy egy napon belül meg fog változni a rólunk való kedvezőtlen vélemény, ha ugyan ilyen gyökeret vert volna bennük a már évek óta folyó külföldi rágalmozások folytán.

Meg fognak győződni róla, hogy egy küzködő, de törekvő nép él itt, amely fogékony a kultúra és az emberi nem haladására iránt, amely erejét túlhaladó áldozatokkal emeli magát a gazdag nyugati műveltségi fokára és amelyet csak szerencsétlen közjogi viszonyai tartanak vissza attól, hogy rohamosabb tempóban fejlődjen kulturális és szociális téren.

Meg fognak győződni róla az idegen orvosok, hogy az orvosi tudomány nálunk semmivel sem áll alacsonyabb nívón, mint akárhol a külföldön, orvosi egyetemeink mi kívánni valót sem hagynak hátra és orvosi karunk szaktudás és tisztesség dolgában valóban a kor magaslatán áll.

Meg fogják tekinteni fővárosi és vidéki kórházainkat, természetesen a kiválóbbakat, amelyek szintén elsőrangúak a maguk nemében. A tudományos előadások, pedig melyeket a magyar kollegák fognak tartani, arról fogják meggyőződni a tudós kongresszust, hogy Semmelweis Ignác honfitársai teljesen méltók nagy elődekhez.

Bizonyos és nem is akarjuk elrejtetni előlük, hogy szegénység és nyomorúság is van ebben az országban, hogy közegészségi állapotaink számos vidéken nem kielégítő de minden téren, az utolsó faluban is találkozni fognak azzal a törekvéssel, hogy ezeken az állapotokon segítve legyen.

Nemcsak tudományos eredmény az, amit a magyar közvélemény a nemzetközi orvosi kongresszustól vár. Hanem elvárjuk azt az eredményt is, hogy a külföld tudósai közvetlen tapasztalásaik révén megcáfolva fogják itt látni az ellenünk ellenségeink által emelt vádakokat és hazug rágalmozásokat és visszatérve hazájukba, terjeszteni fogják azt az igazságot, hogy bár szegény, elhagyatott, külső és belső ellenségek által fenyegetett nemzet a magyar, de becsülettel megállja a helyét minden téren és törekszik a jobbra.

Megyek . . .

Zöld mezők hívják, s örök városok.
Sugaras tájak csábitnak messze,
El messze délre, lágyölü délre.
Folkötöm sarum és megindulok.

Firenze bűvös ősz-varázsa vár,
Csábosan csacsog szép Venezia:
„Én vagyok az örök romantika!”
S int Ferrarából a vén Este-vár.

Megyek vizeken, hegy-völgyeken át,
Megyek rohanva, s észre se veszem,
Hogy egy szerelmes lány sirat engem,
Ki nékem adta első tavaszát.

Ó érzem, tudom, nyomorult vagyok,
De messze délről hívogatnak már.
Firenze bűvös ősz-varázsa vár
És szememben két könnykristály ragyog.

Gaby Dénes.

A zsinóros ember.

A barna kis pocsoltyák már unottan, kedvetlenül pislogtak vissza a haragos kék égre; egy-egy esőcsepp még összerázta őket, de már a hullámgyűrűk is csak lomhán bandukoltak a gyalogjáró kövei felé.

Felülről, a tér felől pompás legényke jött lefelé, bele egyenesen a pocsoltyák világába, amik ott lent szorongtak a kanyarodónál. Amikor odaért közibük, megállt. Megnézte magát az egyikben, megigazította a cilinderét, majd a másikhoz lépett. Pompás hársvirág-illat lebegett a levegőben. Kár lett volna bele nem mosolyogni a tiszta, kék semmisségbe. A legényke meg is tette, aztán megfordult, hogy a másik oldalról is megnézze a világot.

Valami piszkos, apró kis kocsmá felirata volt az első, amit meglátott. Nem birt magával és belődött, hogy valami újat, szokatlant lásson. Odabent azonban megszeppent küssé, nem igazodott el mindjárt és félszegen ült le az egyik vörösbroszros asztal mellé. Két deci bort rendelt, de nagyon csüggedten nézte a piszkos vörös löcscsőt. Már sajnálta, hogy bejött, menni készült ismét, amikor az egyik távolabbi asztalnál egy zsinóros ruházatu embert, valami hivataloszolgát pillantott meg. Az már be volt csipve küssé, halkan, motyogva beszélgetett önmagával. Utóbb ő is észrevette az urfi; vi-zenyős szemét szomorúan rámeresztette. Majd

felkelt, fogta poharát és átment az urfi asztalához. Az már látta, mi készül, de nem volt lelke egyedül otthagyni a részegét.

— Jó napot urfi! — mondta a zsinóros ember. Átgüvök. Minek busuljunk külön-külön. Lehet azt együtt is tenni. Nem igaz?

Odaütötte poharát az urfihoz, de az csak szinlelte az ivást. Félt a szennyes kotyvaléktól.

— Ejnye, ejnye, — feddözött a zsinóros ember, — iszen az ur csak úgy szopogatja! Nem kell félni tőle! Aki fél a bortól, azt leüti a lábáról! Láss, én nem félek tőle. Ígyék!

— Nem muszáj mindig inni, bácsikám! — mondta az urfi kitérőleg, de a zsinóros ember nagyot sóhajtott és lemondóan legyintett a kezével.

— Az urfinak nem muszáj, — mondta. — De nekem muszáj mindég inni. Érti ezt az urfi?

— Már miért kellene magának mindég inni? — kérdezte az urfi unottan.

A zsinóros ember hallgatott. Az urfi úgy gondolta, most itt a menekülés pillanata és fészkelődni kezdett. De amaz rátette a kezét a karjára és vontatottan, komoran mondta:

— Csak maradjon! Ha már kicsalta a bajomat, hallgassa is meg! Hát nekem azért muszáj inni, urfi, mert van, amit el kell felejtennem. Tudja?

— Nem tudom én, dehogyan tudom, már hogyan is tudnám, bácsikám, — kötődött ártatlanul az urfi. De a zsinóros ember szemét elöntötte a vér. Megrázta az asztalt és halkan sziszegte:

Boraink értékesítése.

III.

Elsoroltam előző közleményeimben azokat a módokat és tennivalókat, melyek borainknak általában értékesítését előmozdítani vannak hivatva. Ezzel azonban a kérdés nincs egészben tisztába hozva.

A dolog úgy áll, hogy az eddig mondottak úgy hegyi, mint homoki, vagyis sikvidéki boraink érdekeit egyformán fedik, holott hegyi bortermelésünknek sikvidéki bortermelésünkkel egészen ellentétben álló érdekei is vannak.

A szőlő-rekonstrukció s az arra az állam által tett intézkedések és áldozatok nem a homoki bortermelés előmozdítása okából indultak meg és tétettek, mert a homoki bortermelés válság előtt nem volt. Az összes indokok, melyek a kormányzatot a szőlőművelés körül különös intézkedésekre és költsékeztésekre vezették, egyedül a hegyi bortermelés előmozdításának indokai és mégis nem történt ezek között semmi olyan, ami kizárólag a hegyi bortermelők helyzetét javította volna. Így aztán előállott a helyzet, hogy a homoki bor termelése oly arányokat öltött, hogy az által kockáztatva lett a hegyi boroknak haszonnal való termelhetése.

Az eltagadhatatlan tény, hogy míg egyrészt a homoki borok termelési költsége, telepítése, munkáltatása felét sem teszi ki ama költségeknek, melyeket hegyi bortermelésünk igényel, másrészt — habár minőségre rosszabbat, — de jóval többet tudnak produkálni homoki termelőink, mint azok a hegyi bortermelők, akiknek terméke szerezte meg és van hivatva visszaszerezni hazai boraink jó hírét. E tényből kifolyólag természetes igazságként lehet leszűrni azt a való állítást, hogy hegyi boraink értékesítésénél a legnagyobb akadály a felcseperedett versenytárs, a homoki bor.

Ha a hegyi bortermelés közgazdasági érdek, úgy e versenyt meg kell szüntetni, egyenlő erővel kell ellátni a két részben egymással szemben álló termelőközöniséget, a hegyi bor és a sikvidéki bor termelőit. Olyan helyzetet kell teremteni, hogy a hegyi bor termelői, akik terményeiket nagyobb költséggel állíthatják elő, mint a sikvidékiek, olyan segítségben részesüljenek a kormányzat által, hogy a termelési költségük kevesebb legyen, olyan kedvezményekben kell részesíteni, ami a két ellentétes termelő közönségnek termelési, vagyis előállításai költsége közt levő különbséget lehetőleg nivellálja.

Megkívánhatják a hegyi bortermelők az államtól, hogy az adózásnál a sikvidéki bortermelőktől elkülönített, kedvezőbb elbírálásban részesüljenek. A homoki szőlőnek katasztere mutathat fel az új becsülés alkalmával jövedelmi emelkedést, de a hegyi szőlőket az adózás alól egészben fell kell menteni, ha azt akarjuk, hogy a bortermelés a hegyekről a síkra végleg le ne szoruljon.

Szóban van a borfogyasztási adónak megszüntetése, vagy leszállítása is. Ha a fogyasztási adó megszüntetetik, vagy egyenlően leszállítatják, hegyi boraink a legnagyobb riválissal szemben kedvezőbb helyzetbe nem jutnak, hanem elő fog állani az a helyzet, hogy a homoki borok termelése még nagyobb mértékben fog megindulni, még erősebb versenytársunk lesz nekünk, hegyi termelőknek a homok.

Homoki bor és hegyi bor külön természetű fogyasztási cikk. Mindkettőnek fogyasztási köre külön van, értékesítése is külön irányban mozoghat.

Homoki boraink kivitelre hivatva nincsenek. Azokkal a külföldi versenyben meg nem állhatunk és így a kivitel szervezésénél a hegyi borainkon helyezendő a súly. Homoki boraink értékesítésének a belfogyasztás után a cognackészítésre kell helyezkedni s ez irányban cognac-

gyáraknak létesítése különösen a homoki borvidékeken kívánatos.

Hogy hegyi borainkkal szemben homoki boraink termelésénél felmerülő csekélyebb költség folytán elnyomó versenytárs ne legyen a homoki bor, szükséges, hogy e két különböző termék külön elbírálás alá vétessék s míg a fogyasztási adó részben a homoki borral szemben fenntartandó, addig a hegyi borok egészen fogyasztási adómentességgel kedvezményezendők, csak így lehet nivellirozni a kettőnek termelési költségei között fennálló lényeges különbség miatti egyenlőtlen versenyképességet.

Az új bortörvény megkívánja a borok nyilvántartását. Így most meg van adva az alkalom arra, hogy a fogyasztási adó oly módon szállíttassék le, hogy míg egyrészt ez adójövedelemtől egészben ne fosztassék meg az államháztartás, másrészt a leszállítással nyújtandó kedvezmény kizárólag a hegyi borok javára essék. Csak külön kell nyilvántartani a hegyi borokat a homoki boroktól s a hegyi borokat fogyasztási adó alól egészben felmenteni.

A homoki borok (e kategóriába sorolandónak tartok minden olyan bort, mely nem ojtványiszőlő terméke) a fogyasztási adó alól éppen azért nem menthetők fel, hogy a termelési költségkülönbség ezek és a hegyi borok közt ez által némileg egyenlősíttessék.

Óhajtható volna, hogy borvidékenként e kérdések felett, úgy a borkivitel, mint boraink értékesítése felett értekezletek tartassanak s a különböző borvidékek értekezletein és egy országos borértékesítési kongresszuson átszűrve kialakíttassék e részben a közvélemény. n.

Vármegyei élet.

Szilágyvármegye közigazgatási bizottsága e hó 12-én tartotta meg rendes havi ülését Török István alispán elnökölete mellett.

Jelen voltak: Bálint Sándor főjegyző, Biró Ferenc t. főügyész, Papp Gyula dr., Eltető Géza dr. aljegyzők, Kovács Sándor kir. segédtanfelügyelő, Révész Lajos h. kir. pénzügyigazgató, Némethy József kir. főmérnök, Diószeghy Gábor dr. kir. ügyész, Bölöni Sándor közigazd. előadó, Cell Vilmos, Dull János, Gáspár Gyula dr., Sántha Dezső, Simay Miklós, Vaska Gyula közig. biz. tagok.

Igazoltan távol volt: Wesselényi Miklós br. Alispán, h. elnök, főispán akadályoztatását bejelentve, az ülést megnyitotta, mire Dull János, bizottsági tag indítványára elhatározta a bizottság, hogy főispánt ért családi gyász alkalmából elnökhelyettesítést intéz.

Az alispán jelentette, hogy közbiztonsági viszonyaink az elmúlt hónapban elég jók voltak. A kivándorlás tetemesen csökkent, kiadatott Amerikára 10, Romániára 1, Jeruzsálemre 1 utlevél. A vármegyei köztartozások befizetése némileg kedvezőtlenebb, a múlt év hasonló szakához viszonyítva. A közigazgatás menetét gátló körülmények elő nem fordultak.

A kir. tanfelügyelő jelentette, hogy a közmunkára nevelő országos egyesület tervezett előjdtanfolyama a jelentkezők csekély számára való tekintettel a jövő évre halasztatott. Az állami iskolák tervezett építése, részint az építési összeg helyi járulékaire felvehető részletének hiányában, részint pedig azért, mert a jelenlegi iskolák beszüntetéséhez szükséges egyházi főhatósági engedély még meg nem érkezett, Ákos, Kusaly, Nagyderzsida, Keszi, Szér és Zovány községekben, erről az évről elhalasztott. Az új kiadódóvadász ügyének biztosítása végett 400,000 K építési segély kéretett a vallás- és közokt. minisztertől. Felekezeti tanítók közül

— No hát tudja meg, hogy elvették tőlem az egyetlen, szép, hófehér, tiszta leányomat és úgy adták vissza, hogy nem volt már sem hófehér, sem tiszta! Hogy a sátnak szakítsa ki a lelkét annak a gazembernek, aki megtette! Hej, ha a kezembe kaphatnám! De nem szól a nyomorult, nem mondja meg, ha tüzes harapófogóval huzom is belőle. Ha hazamegyek, felzalad a padlásra, tudja, hogy nekem fáj a lábom, meg aztán ilyenkor kissé lóbálódok is, hehe, és ott gunnyaszt egész este, egész éjjel étlen-szomjan. Még sem jön le. Mert urfieskám, én jó ember vagyok, nagyon jó, olyan a szívem, mint a vaj, de ha lelkembe gázolnak, akkor rettenetes vagyok! Akkor reszket tőlem az egész ház! Hát látja, urfieskám, ezért kell nekem inni! Ezt kell nekem elfelejteni!

A zsinóros ember már nagyon részeg volt, lehajtott a fejét a vörös abroszra és lassan ide-oda lóbálódott. Az urfi szíve kissé összeszorult, szép holdvilágos esték jelentek meg előtte, telve hársfaillattal, telve pompás haragzöld lombbal. És a lombok közül hófehér, bótiszta leányarczocskák kandikáltak elő. És ennek a leánynak bótisztságát is ellopta valaki: ő, az urfi. Miért is hozta a sors az útjába ezt a szegény, nyomorult, gyöngye zsinóros embert? Miért kellett a dolognak úgy esni, hogy ez a tökéletlen, pusztuló iszákos ember a maga baja révén visszalökje az urfit abba a pocsolába, amelyikből annyi lelki erőlködéssel, önbazudozással próbált kivergődni a partra?

És a zsinóros ember még mindig nem hallgatott. Mert a korcsmárosné, a kövér, pápaszemű asszony rászólt:

— Hallja-e, hanyadik ember a nagyságos ur, akinek maga ezt a padláshistóriát elmondja? Kit érdekel a maga baja? Mindenki meg

van a maga keresztje, de már csak hallgat vele, maga meg odaköti mindenkinek az orrára! Legjobb lenne, ha hazamenne, úgy is be van már csipve!

A zsinóros ember felkapta a fejét és a dühtől tompa hangon, rekedten mondogatta:

— Hazamenjek? Hogy megint szétmarcangoljon a düh, a mikor az a bestia felmenekül előlem a padlásra? De ma agyonverem! Ma nem vagyok részeg, ma utána megyek és agyonverem! Ugy legyen a nevem Hunka Dénes, hogy agyonverem!

A név hallatára az urfi torkonragadta valami láthatatlan kéz. Ösztönszerűleg szólni akart, de képtelen volt rá. A hársfaillat szinte lecsapott rá és elhomályosította a szemét. Fejét a tenyerébe hajtotta.

— Irma, édes Irma!

A bádög óramutató leesett a hatos számig. Fél hét volt. A zsinóros ember fejét a kezére hajtva, elaludt. Az urfi felhasználta az alkalmat, halkán fizetett és kiosont az utcára. A pápaszemű korcsmárosné mosolyogva sugta oda neki:

— Szökik az ur, szökik?! No, nem csodálom! Ez a félbolond mindenkinek a fejét telebeszéli a maga bajával! Mi köze ahhoz másnak? . . . Jó éjszakát!

Az urfi már megint ott kint volt az utcán. Megint odahajolt az első pocsolá felé, belénézett, nézte a tulajdon szép, üde, fiatal arcát. Végül azt mondta:

— Pfuj!

És elsieltett.

N. N.

többek részére az elmúlt hóban is többrendbeli államsegély utalványoztatott.

A kir. pénzügyigazgató jelentése szerint az elmúlt hónapban feldolgozandó 6257 ügydarabból elintéztést nyert 4695, míg a földadó nyilvántartási iktatóra, valamint az adóhivataloktól illeték felülvizsgálatra beérkezett ügyek mind elintéztettek. Az üzemben volt mezőgazdasági szeszgyárakban a havi alkoholtermelvénymegállapítások felülvizsgálata akadály nélkül megtörtént. Kiadatott dohányárulási engedély 5, sóárulási 2, egyenesadó fizetési halasztás 16, illetékfizetési 6 és házadómentesség 24 esetben. Julius hóban befolyt egyenesadóban 446,724 K (hátralék 1.406,654 K), hadmentességi díjban 13,830 K (hátralék 78,770 K).

A kir. államépítészeti hivatal jelentése szerint az állami és törvényhatósági közutak állapota az elmúlt hónapban is kielégítő volt. A th. közutak állapota a már 3 év óta lepassztott utfenntartási kavicsanyag csekély volta miatt főleg a vármegyei bányákból fenntartott szakaszokon kívánni valót hagy fenn. A th. műtárgyak építése valószínűleg e hó folyamán befejezést nyer. A gyakori záporok a th. műtárgyakban tetemes károkat okoztak, melyek helyreállítására szükséges költségek póthitelből lesznek fedezendőek. A kő- és kavicsszállítás úgy az állami, mint a th. közutakon folyamatban van. A Tasnád—Érendréd—reszegei th. közut építése szintén folyik. A hátralévő 5 km. hosszú utszakasz alapkövezése, hengerelése és kavicsozása a folyó év őszén el is fog készülni. A zilahi közkórház kibővítési munkálatai, a szilágysomlyói földmives iskola és az ördögkúti, szentpéterfalvi, érszentkirályi és völcseki áll. elemi iskolák építése is folyik. Az ákosi Kraszna-híd közígi bejárása a folyó hó 10-ére tüzelt ki.

A várm. t. főorvos jelentette, hogy a julius havi közegészségi állapot változatlanul jó volt. Gyógykezelték 975 beteget, kik közül 7 éven aluli volt 459. Ingyen gyógyszert kapott 121 beteg. A leggyakrabban észlelt betegségek a légző és emésztő szervek hurutos és lobos bántalmái, továbbá a hagymáz, vörheny, kanyaró, tüdővész, bujakór, váltóláz, melyek közül járványos jelleggel lépett fel a vörheny és kanyaró. Törvényszéki boncolat 2, rendőri hullaszemle 6 esetben tartott. A gyógyszerárak elég jó karban vannak, a köztisztaság általában kielégítő. Iskolák, piacok, kávéházak, vendéglők, korezmák, mészárszékek, vágóhidak, boltok, fürdők, kutak, közhelyeken kimért italok stb. több ízben kielégítő eredménnyel vizsgáltattak.

A várm. közkórház julius havi betegforgalma: Apoltatott 264 beteg, kik közül elbocsátottatott gyógyultan 96, javultan 45, gyógyultalan 7 és meghalt 3. Apolási napok száma 3626.

A kir. ügyész jelentette, hogy a zilahi központi fogházban az elmúlt hó végén letartóztatásban maradt 42 férfi és 11 nő. A rabokkal való munkáltatás a szokott módon eszközöltetett; a kosárfonás iparágnál elkészült 269 drb. különféle kosár 89 K 65 f értékben. Kiosztott 1543 étadag, melyért a vállalkozónak 428 K 87 f-t fizettek. Betegedési eset 16, fegyelmi eset egy sem fordult elő.

A bizottság mindezen jelentéseket tudomásul véve, a a folyó ügyek során Gogl Adolf uradalmi főerdészről az 1879: XXXI. t.-c. 38. §-ában előírt esküt bevette s aztáo inkább magánosokat érdeklő tanügyi, adózási, posta- és utügyi, kivételes nősülési, építkezési, betegápolási stb. ügyek nyertek elintéztést.

Általános bajok.

Talán sohasem nyilvánult meg olyan nagy mértékben és minden téren az elégtelenség az országban, mint mostanában. Mindenki tele van bajjal, gondnal, mindenki elégtellen, mindenki a saját bajának orvoslatát sürgeti.

Az iparososztály napról-napra szegénykedik és a mindjobban pangó ipar sürgős fellendítését várja az illetékes tényezőktől. Am hiába várja. Ki törődik ma a magyar iparral? Kinek jutna eszébe a küzködő ipar érdekében valamit tenni?

A kereskedők sem látják rózsás színben

helyzetüket. A gyárosok — szintén valami kényszer hatása alatt — áruikat drágábban adják és kereskedőink a megdrágult árukat csak nehezen adhatják el a fogyasztóközönségnek. De ez még a kisebb baj volna. Az ausztriai piszkos konkurrencia még folyton tart, annak meggátlása céljából mi sem történik és a kiskereskedőnek tehetetlenül kell nézni mindezt. A silány osztrák áru továbbra is özönlik az országba és a kereskedők — becsukják boltjukat.

A gazdaközönség, a földmives osztály szinte észrevehetően szegényedik. Közvetlen oka ennek természetesen a már évek óta tartó rossz termés. Ez az osztály is orvoslást keres bajaira, de azt nem találja meg. És ennek eredménye azután az, hogy a türelmetlenebbek kivándorolnak, a jobb megélhetés reményében!

Általában helyzetükkel megelégedett emberekről ma beszélni nem lehet. Talán a hivatalnok, az orvos, az ügyvéd, a bíró megelégedett? Korántsem. Mindegyik küzd a létért, mindegyik érzi azt a rettenetes drágaságot, mely most az egész országban dul és ezt az intelligens osztályt még az a keserű komikum is üldözi, hogy nyomora dacára — a társadalmi állása kedvéért — most is olyan nagylábon kell élni, mint azelőtt, mikor fele olyan olesó volt minden.

Csöppet sem tuzunk, ha azt állítjuk, hogy minden osztályra olyan súlyosan neheztek a bajok, hogy általános nyögéstől hangzik az ország.

A hurok a végsőig ki vannak feszítve és nagyon megérett: az idő arra, hogy a bajok megszűnjön. Végre megmozdulhatnának az illetékes tényezők és tehetnének valamit. Igérni, ugys már rég óta ígéri ezt.

Ilyenkor, mikor a politika szünetel, helyén való volna ezekkel a kérdésekkel lelkiismeretesen foglalkozni és főleg cselekedni is, mert az éhező országot csak úgy lehet az általános haladás terére vinni, ha elsősorban is magát az éhséget, a nyomort megszüntetjük.

A SZILÁGY SOMLYÓ

politikai lap

előfizetési ára:

Egész évre . . . 8 K Negyedévre . . . 2 K
Fél évre . . . 4 K Egyes szám ára 20 f

Megjelenik minden csütörtökön.

A Szilágysomlyó telefonszáma: 17.

KÜLÖNFÉLÉK.

Kenyérgyár.

A kenyérdrágaság kérdése, mely különösen Budapesten, az ország fővárosában okozott nagy gondot, hatósági kenyérgyár létesítésével nyert megoldást. A székesfőváros tanácsa a kérdésnek hosszas tanulmányozása után építtette meg a kenyérgyárat, amely már működését tényleg meg is kezdette, naponként 50—100,000 kilogramm kenyér előállítására bíró munkaképességgel. A fővárosi pékek elképzelhetetlen uszorrával dolgoztak, amit bizonyít az, hogy az a kenyér, amtt most a hatósági kenyérgyár állít elő, 40%-kal kerül olcsóbbra, mint a pékek kenyere. A hatósági kenyérgyárban készült kenyérről azt mondják, hogy ugy tisztaságára, mint izére és egészséges voltára nézve hasonlíthatatlanul fölötte áll a pékkenyérnek. A kenyeret egész napon keresztül szállítják a vásárcsarnokokba, a tejszarnokokba és fűszerkereskedésekbe, ahol a közönség rendelkezésére bocsátották. A költségvetésben mindent a legnagyobb áron számítottak, a telekérték ávi törlesztési összegét, a jövedelmi adót is felvették, mindent a legrosszabb érthetőség szerint számítottak a fogyasztásnál is, mindazonáltal ötven ezer koronánál több évi haszon várható.

A tizedik kerületben, a Százados-ut és a

Juranics-utca sarkán épült a kenyérgyár másfél-ezer négyszögölnyi területen, hatszázezer korona költséggel. A berendezése tökéletesen modern, a háromemeletes, hosszú főépület ragyog a tisztaságtól. A gyár teli van újrendszerű gépekkel és az élelmiszerhez hozzá se nyul a munkás, amíg a kenyértészta teljesen el nem készült. Nagy mosdó és fürdőhelyiségek vannak itt kádakkal, zuhanyokkal, öltözőtermekkel és a munkatermekbe senki be nem léphet, amíg egészen meg nem fürdött s a gyárban mosott külön fehér munkaruhát föl nem vette. A zsákokban levő fehér, félbarna és barna liszt — amely így három csoportba külön van osztva — hatalmas termeket tölt meg. Aztán óriási terem következik, amelyben a lisztmedence van. A medencéből tömlőn ömlik le a liszt a második emeletre, a ropyant rostába, amelyet folyton forgat a villamos gépezet s rostálja a lisztet. Innen újabb tömlőkön jut le finomabb szitába, amely ismételtén áttisztítja s még egy tömlő-sorozaton erszkedik alá a földszintre, a dagasztó üstökbe. A földszinti tágas, fehér munkatermekben két gyönyörű, nagy keverő-dagasztó gép van. Köröskörül kovász- és vízkeverő gépek és nyolc dagasztó-csésze, amelyek kerekeken járnak. A dagasztó-gép jól megkeveri a kovászt, amely aztán öt-hat óráig erjed s aztán a gépnek a csészébe benyúló ónozott karja a körülbelül ötszáz kilogrammnyi tészta tömeget — emberi kézhez bámulatosan hasonló mozgásokkal — öt-hat perc alatt tökéletesen megdagasztja. A tészta így az eredeti csészében egy óráig pihen s akkor a munkaasztalhoz tolják, ahol a könnyen mosható spanyolnád-szakajtókba helyezik.

A hatalmas tésztateremből jobbra-balra nyílik a két sütőterem, hat felülvilágító üveg-toronyonnyal. Tíz darab kettős sütőkemence van bennük s ezeket nem közvetlen tüzeléssel, hanem beforrasztott csövekbe zárt, tulhevített gőzzel fűtik. Egy-egy kemencében óránként száz darabnál több kétkilós kenyert sütnék ki. Az összes termék falait szép és tiszta fayenceburkolat övezi kétméteres magasságban, a padozat aszfaltos, az öltöző-terem azbesztes, a fürdőhelyiség betonon mindenütt. Széles udvarok választják el a főépületet, — amelynek oldalain két huszméteres kémény emelkedik, — a melléképületektől. Baloldalon van a gépház, mellette a burgonyafőző-helyiség s a hámozó-terem két zuzógéppel, végül a krumplihámozó nők öltöző- és mosdóhelyisége. Jobboldalt vannak az istállók, a kovácsműhely, a szertári és egyéb helyiségek. A kőmivesek, kövezők még dolgoznak, a vasuti sineket még rakják; de odabent már nem várakoznak, folyik a munka.

Ehetik már a nagyközönség is friss, jó kenyeret. Nemcsak a szombati próbasütés sikerült, hanem a mai rendes munka is. Izletes, ropogó héjú, omlós bélű, elsőrangú kenyér. A detailban való eladás árait végleg így állapították meg:

1 kiló barna kenyér 26 fillér.
1 kiló fél barna kenyér 30 fillér.
1 kiló fehér kenyér 34 fillér.

— **Esküvő.** Nagycsepeseányi és muthnai Vladár Endre kir. tanácsos pénzügyigazgató és Zeitler Blanka Zilahon, 1909. évi augusztus hó 12-én tartották esküvőjüket.

— **Eljegyzés.** Borbély Tibor m. kir. honvéd százados-hadbíró jegyet váltott Dull Erzsikével, özvegy Dull Albertné Bartha Emma kedves leányával, Zilahon.

— **Iskolai értesítés.** A szilágysomlyói róm. kath. püsp. gimnáziumban a tanulók fölvétele szeptember hó 1., 2. és 3-án reggeli 9 órától 12-ig az igazgatósági irodában történik. A fölvétel föltételei a következők: Az első osztályba törvényszerűen csak a 9 évet betöltött tanulók vétetnek fel; 12 évnél idősebb fiu felvétele fölött a tanár-testület határoz. Az ismeretek mértékére nézve megköveteljük, hogy a fiu az elemi iskola 4-ik osztályának tananyagában kellő jártassággal birjon; ezen ismereteit vagy nyilvános népiskolai bizonyítvánnyal, vagy ennek hiányában külön fölvételi vizsgálattal kell igazolnia. Ezen fölvételi vizsgálati díja a „Rendtartás” illető pontjai értelmében 20 korona.

Felsőbb osztályba csak azon tanuló léphet, ki az elvégzett osztály rendes tantárgyaiból legalább is elégséges osztályzatot kapott. A főlvételi, javító és pótló vizsgálatok augusztus hó 31-én lesznek. Főlvételi díj 4 K., melyet kivétel nélkül minden tanulónak meg kell fizetni; ifjúsági könyvtár és értesítő díj 2., K., műének díj (egyházi és világi) 1 K. E díjak a fől vétel alkalmával fizetendőek. Az évi tandíj 36 K., melynek első fele a beiratáskor, vagy legkésőbb október 31-ig, a másik fele március 31-ig fizetendő. A fél- vagy egész tandíj fizetése alól csak azon tanulók menthetők fel, kik jó viseletük mellett szegénységük igazolásával valamennyi rendes tantárgyból legalább „jó” tanjegyet nyertek. A kik a tandíjmentességért folyamodni szándékoznak, azok a gimnázium igazgatóságánál szeptember 20-áig nyújtsák be a nagyváradi lat. szert. püspök ur ö Nagyméltóságához ez ügyben intézett folyamodványukat.

— **Temetés.** A kiméletlen halál, mely — ki tudja — talán Istentől jogot kapott súlyos csapást, nehéz, sötét bánatot kelteni az emberi szívekben, avagy a mindennek felett rendelkező örök Isten beláthatatlan, próbára tevő, bölcs végzete folyó hó 21-én elszóltatá az élők sorából Zsigmond Károly helybeli ref. lelkész szerető hitvesét. Pedig még élhetett volna. Élhetett volna életéveinél fogva; élhetett volna anyai odaadó meleg szeretetének szükségéért, mit most már az ártatlan, árva gyermeki lelkek oly fájoan nélkülözni kénytelenek; élhetett volna a gondterhes családjára, hivatásában buzgón fáradozó, szerető férj további buzdítására, vigasztalására. De mindhiába mondjuk ezt, mert ott fenn elrendeltetett s elvégzettetett. Hiába kiáltjuk a nagy mindenségbe, hiába hirdetjük világba betűkkel: eszményi nő volt, mert Istennek, övéinek élt, senkit soha nem bántott, — hiába, ő már nem emberé többé, hanem az Istené.

A megboldogult teteme folyó hó 24-én a templomból — honnan annyira szeretne női megpróbáltatásai közepette az isteni vigasztalást meríteni — vitetett örök nyugalomra. A zsufozásig megtelt Istenházában mindenkinek keblébe szállt az elfogultság nyomasztó boruja, mely emlékeztetett nyujt a hidegebben érző szíveknek is arról: hogy mi az élet s mi a végzet. Mit még inkább növelt az orgona bus melodijája s az ezzel tovaszálló bus, szomorú ének. Ugy vágyik a lélek imára, a szív zokogására, a szem pedig megkönnyítő könnyhullatásra. Az ima nem is késik. A hit e lelki szükségletét nem a kötelességszerű szavakban, hanem az átérzés magasztos fenségében kelti szárnyra Sallay József percseni ref. lelkész, igazi lelkipásztori hivatással, hogy annak minden paránya a lélekbe zárulva, annak tisztítója, Istent mutatója legyen. A könnyeket fakasztó ima után Kovács Albert ref. egyházmegyei főjegyző, szilágynagyfalusi lelkész tartott a halott felett beszédet, melynek igazi benső melegséggel telt, átértett szavai, mintha koporsójából felébresztették volna a halottat, hogy utoljára, utolsó útja előtt még egyszer legalább a lelkiismeretével láthatóvá legyen az Istenfélő nő, szerető édes anya és hitestárs, hogy még egyszer szeressen, vigasztaljon, buzdítson s aztán bucsuzzon.

Ezután csakugyan bucsuzott is. Legyen álma édes és nyugodt! Lelke pedig kérjen vigaszt Istentől a nehéz bánatu árvákra és özvegyre.

A család a következő gyászjelentéssel tudatta a megboldogult halálát:

„Alólírottak szívünk mélységes fájdalommal, de az isteni gondviselés bölcsességébe vetett alázatos megnyugvással tudatjuk, hogy a hű hitves, az önfeláldozó jó édes anya, a szerető testvér és rokon, a minden keresztyén erénnyel ékeskedő nő: Zsigmond Károlyné született Csia Ilka életének 43-ik, boldog házasságának 22-ik évében, sok szenvedés után, folyó hó 21-én, egy boldogabb hazába költözött. Nem e világnak, hanem Istennek élt. Isten akaratát teljesítette szívének utolsó dobbanásáig; hű volt mindhaláláig. Hisszük, hogy megadatik neki az élet koronája. Feledhetetlen drága kincsünk földi részei folyó hó 24-én délután 4 órakor fognak a földnek visszaadatni. Emléke áldott, emléke él! Szilágyosomlyó, 1909. augusztus 21. Zsigmond Károly, ref. lelkész, férje. Iluska, Dezső és Ilma, gyermekei. Csia

Mihály, Csia Pál, testvérei. Id. Zsigmond Dénes, apósa. Id. Zsigmond Dénesné szül. Bartók Rozália, anyósa.”

— **Eljegyzés.** Dr. Érsek Góza ügyvéd-jelölt eljegyezte csicseri Orosz Zoltán kémeri közs. jegyző bájos leányát, Erzsikét.

— **Oláhbaksa—Mocsolya** elnevezéssel a szilágyosomlyói h. é. vasút augusztus 1-től kezdődőleg Ökörítő és Szilágybála állomások között feltételes megállóhelyet létesített. Az új állomásnak a mocsolyai gyógyfürdő látogatóközönsége fogja leginkább hasznát venni.

— **A szilágyosomlyói állami felső és polgári leányiskolába** az 1909—1910. iskolaévre szóló beiratások szeptember 1., 2., 3. és 4. napján délelőtt 9—12 óráig lesznek. A javítóvizsgálatok szeptember 2-án délután 3 órakor tartatnak meg. Az iskolába először beiratkozó tanulók a beiratásnál szüleik, gyámjaik, vagy azok megbízottjainak kíséretében tartoznak megjelenni és hozzák magukkal mult tanévi iskolai bizonyítványukat, a születési bizonyítványt és az újraoltási bizonyítványt. A polgári leányiskola I. osztályába oly növendék vehető fel, aki életének 9-ik évét betöltötte és az elemi iskola IV. osztályát sikerrel elvégezte, vagy akinek az elemi iskola IV. osztálya számára kiszabott tantárgyakban elegendő jártassága van s ezt főlvételi vizsgálat útján igazolja. Az elemi iskola V-ik osztályát jó sikerrel végzett tanuló átléphet a polgári leányiskola II-ik osztályába, ha a tantervi különbözethez sikeres vizsgálatot tesz. Az évi tanításdíjat az iskolai felsőbb hatóság következőkben állapította meg. 1) Évi tanításdíj 8 korona. 2) Beiratási díj 2 korona. 3) Értesítőre 1 korona. 4) Orsz. tan. nyugdíjalapra 30 fillér. A tanításdíj egészben, vagy részben elengedhető, de a 2., 3. és 4. pontban jelöltek a beiratások alkalmával mindenki köteles megfizetni. A tanításdíj elengedése iránti kérelmeket a szilágymegyei kir. tanfelügyelő urhoz címezve, a beiratáskor az igazgatóságához kell benyújtani. A folyamodványhoz az előző évről szóló iskolai bizonyítványt és egy évnél nem régebb keletű szegénységi bizonyítványt kell csatolni. A tanítás terén működő egyének gyermekei, ha jó előmenetelt, szorgalmat és jó magaviseletet tanusítanak, a tandíj fizetése alól szegénységi bizonyítvány felmutatása nélkül is felmenthetők, az esetben a kérvényre 1 koronás, a bizonyítványra 30 filléres bélyeg teendő.

— **A József Kir. Herceg Szanatorium Egyesület** szives tudomására hozza igen tisztelt bizottságainak és tagjainak, hogy központi irodáját régi helyiségéből (Budapest IX. Lónyai-utca 47 szám) alól folyó év szeptember 1-én Budapest, VII. Akácfa-utca 30. szám alá helyezi át.

— **Halálozás.** Alantírottak szívök megmérhetetlen fájdalommal tudatják, hogy az áldott-lelkű hitves, gyermekeit imádasig szerető édes anya, nagyanya, testvér és rokon id. Pojlák Józsefné szül. Zachariás Anna munkás életének 61-ik, boldog házasságának 43-ik évében folyó évi augusztus hó 20-án este 7 órakor hosszas szenvedés s a halotti szentségek buzgó felvétele után meghalt. Hült tetemei folyó évi augusztus hó 22-én fognak a róm. kath. anyaszentegyház szertartásai szerint örök nyugalomra helyeztetni, lelkéért pedig az engesztelő szent-mise áldozat folyó hó 23-án reggel 8 órakor fog a szilágyosomlyói róm. kath. templomban a Mindenhatónak bemutatni. Szilágyosomlyó, 1909. augusztus 20. Áldás és béke lengjen porai felett! Id. Pojlák József mint férj. Zachariás József neje s gyermekei mint testvér. Pojlák János, Pojlák Róza s férje id. Babucsi György és gyermekei, Pojlák Mária és férje László Kristóf sógorok és sógor-nők. Pojlák Mária és férje Bikfalvi Ferenc, Pojlák Anna és férje Träger Antal, gyermekei: József, Helén, Anna, Ifj. Pojlák József s neje Zachariás Róza, gyermekei: Mariika, Anna, József, Erzsike, Margit, dr. Pojlák János mint gyermekei s unokái.

— **Antalfy József könyv- és papirkereskedésében** Debrecen, Piac u. 44. mindennemű könyv, zenemű, iskolakönyv gyorsan és pontosan megkapható. Megyei telefon 612. sz. 1—3

— **Beiratások.** A helybeli állami elemi népiskolában, ugyszintén a gazdasági ismétlő iskolában az 1909—1910-ik tanévi beiratások szeptember hó 1—8-ig fognak megtartatni az iskola helyiségében, délelőtt 9—12-ig, délután 3—5 óráig terjedő időben. A tanév megnyitása 9-ikén délelőtt 9 órakor fog megtartatni, amely napon a rendes tanítás is kezdetét veendi. Miután az 1908. évi XLVI. törvénnyel az összes népiskolákban a tandíjak és a tanítói nyugdíjilletékek be lettek szüntetve: a beiratáskor csupán 50 fillér beiratási díj fizetendő. Az iskola gondnoksága ez uton felhívja az érdekelteket, hogy a 6—11 éves tanköteles gyermekeiket, ha azok más iskolának nem tagjai, az állami iskola mindennapos tanfolyamára, — a 11—14 éves gyermekeiket pedig a gazdasági ismétlő iskolába, ahol még beiratási díj sincsen, irassák be annyival is inkább, mivel ezen időn túl a szülők hatóságilag fognak kényszerítettetni ebbeli kötelességek teljesítésére. A gondnokság.

— **Öngyilkosság.** Tasnádon Goldberger Ignác né szül. Neumaun Ilona folyó hó 17-én ecetsavat ivott és pár órai kínos szenvedés után meghalt. Öngyilkosságának okát nem tudják.

— **Nyári táncvigalom.** A krasznai „Olvasóegylet” szeptember hó 4-én, szombaton, saját kerthelyiségében zártkörű táncvigalmat rendez. — A rendezőség élén az agilis K. Nagy Béla háznagy áll s így a mulatság a figyelem s jókedy tekintetében biztosítva van. Személyjegy: 1 kor. Jó ételek és italokról, talp alá való nótákról gondoskodva lesz. Avagy: akinek „szíve beteg”, hozza ide, biztos gyógyírt fog találni.

— **Román-buza Nagykarolyban.** Köztudomásu, hogy az idei silány termés következtében Magyarország idei buzaszükségletének nagy részét román és amerikai buzával fogják fedezni. Mint értesülünk, a román buza már szomszédunkba is eljutott. A nagykarolyi műgőzmalom részére a napokban 25 vasúti kocsi- rakomány román buza érkezett.

— **Ragályos betegségek.** Folyó évi augusztus hó 22-iki állapotnak megfelelőleg a „Földmívelésügyi Értesítőben” az állategészségügyi kimutatás Szilágyvármegyéről a következő hivatalos adatokat közli: Lép-fene: Szélszeg, Doh 1 u. és 1 m., Érszodoró, Magyarcsaholy, Tasnádszántó t., Szilágykövesd. — Veszettség: Felsőszék, Petenye, Ráton, Kárásztelek. — Rühkór: Akos ló, Bodja ló. — Bivalyvész: Magyarkecel, Perje, Csömörölő 2. u., Szilágyfőkeresztur, Almásbálázsháza 2 u., Somróujfalu 2 u., Szamosudvarhelyt. — Sertésorban: Szilágyosomlyó 2. u., Cigányi, Solymos. — Sertésvész: Bősháza 2 u., Kémer t., Nagypacal, Pele, Tasnádszántó t., Egrespatak 2 u., Harakián 3 u., Kásapatak, Magyareregny 2 u., Sarmaság, Szilágyfőkeresztur.

— **Próbabál.** Zelinger A. táncmester a jövő hó 1-én, vagy a színészek megérkeztenek esetén folyó hó 31-én növendékeivel próbabált tart, melyről különben meghívó által is értesítve lesz közönségünk. Mint hírlik, igen érdekes és gazdag műsor fogja az érdeklődőket gyönyörködtetni. Hisszük is, sőt Zelinger A.-tól, ki hivatását a multban is fényesen betölté, nem is képzelünk el kontárkodást, hanem csakis a modern kor esztetikai igényeiből fakadó tevékenységet.

— **Alaptalan gyanu.** Tasnádon Erdélyi Farkas hivatalosolga felesége mult hó végén hirtelen elhalt; a szomszédság suttogni kezdett, hogy az asszony férjétől szenvedett bántalmazások miatt pusztult el. A gyanúsításról a hatóság is tudomást szerzett s a zilahi kir. ügyészség a halott exhumálását elrendelte. Ennek következtében a három hete eltemetett Erdélyi Farkasné folyó hó 16-án Gáspár Ferenc vizsgálóbíró és Baróthy Zoltán kir. ügyész jelenlétében exhumálták és felboncolták. A boncolást dr. Berger Gyula és dr. Ruszka Ignác zilahi orvosok végezték és megállapították, hogy a halál oka a tüdő mindkét szárnyára kiterjedt tüdőgyulladás volt és ki van zárva, hogy az külső bántalmazások miatt következett volna be. Az ügyészség ez alapon az eljárást beszüntette s az ártatlan ember megszabadult a súlyos gyanu terhétől.

— **Honnan érkeznek orvosok.** A budapesti orvosi kongresszusra eddig a következő államokból jelentkeztek résztvevők, akik részvételi jegyüket már kiváltották: Németország 267, Egyesült Államok 185, Argentina 35, az osztrák tartományokból 172, Belgium 46, Bosznia-Hercegovina 28, Brazília 24, Bulgáriából 16, Chili 4, Kuba szigete 6, Dánia 10, Egyiptom 21, Spanyolország 65, Franciaország 270, Nagy-Britannia 94, Görögország 18, Itália 159, Japán 40, Mexikó 3, Monaco 2, Norvégia 2, Németalföld 33, Portugália 32, Románia 10, Oroszország 185, Szerbia 7, Svédország 4, Svájc 25, Törökország 18, Uruguay 3, Magyarországból a jelentkezők száma 1136, úgy, hogy összesen már eddig 2902 férfi, 774 nő és 27 családtagnak megérkezése biztosítva van. 21-ike óta is már többen jelentkeztek. Az orvosi szak-sajtót 118-an fogják képviselni.

— **Szilágyosokban** ismét fényes sikerei számát gyarapította az Izr. Jótékony Nőegylet az augusztus 15-én tartott estélyével. Mint rendszeren, most is fényes erkölcsi és anyagi siker volt a nőegyleti estély eredménye, mely nagy részben az egyet fáradszón elnökének, dr. Szász Antalnak az érdeme, akit a közönség ez alkalommal is lelkes ovációval ünnepelt. Prologot Friedmann Ida (Nagybánya) adott elő. Báj és természetesség jellemzik játékát. — Reich Mariska a „Diófa románcot” énekelte és táncolta dr. Szász Antalné zongorakísérete mellett, nagy sikerrel. — B. Józsa Gyula nagy hatás és ünneplés között költeményeiből szavalt. — 13 gyermek a „Párisi baba” című vigjátékot adta elő meglepő otthoniassággal, színes, eleven kép volt. — „A fogorvos előszobájában” dialog szereplői, Goldglancz Etelka és Reich Mariska olyan rutinnal, szabatos gördülékenységgel kreáltak szerepüket, hogy a taps és virágözön csak megérdemelt jutalom volt. Befejezésül a Barkócz Dániel precíz zongorakísérete mellett színes, meleg hangján Sztodjadinovics Klemma mű és népdalokat énekelt, óriási lelkesedés, tomboló tetszés között. A tánc reggelig tartott; a négyest 52 pár táncolta.

— **Egy fiuinternátus ismertetése.** A városligeti fásor kertjeire néző „villa” épületben, a főváros legszebb helyén fekszik Récsey János hírneves fiuinternátusa, Budapest, VII. Damjanich-utca 30. Különös előnye ezen internátusnak, hogy közelében több középiskola van. A növendékek mindig állandó felügyelet és ellenőrzés alatt vannak. Szaktanárok minden tantárgyból a növendékeknek leckéiket megmagyarázzák, kikérdezik s nekik szabad idejük felhasználására utmutatást adnak. Az internátusban ezenkívül a növendékek francia, angol és német nyelvben, továbbá zenében, rajzban és festésben nyernek kiképeztetést. A tulajdonos kiváló pedagógus, ki 20 éven át főúri és előkelő családok gyermekeinek nevelését a legjobb sikerrel vezette. Bővebb értesítést ad és prospektust küld: az igazgatóság.

— **Szemere Miklós röpirata.** Magyar Versenyügy és a Főváros címen Szemere Miklós olyanokat mond, ami a vidéki városok régen kíváncsított megerősítését nagy mértékkel szolgálja. A széles körökben nagyhatalmú röpiratból idézzük ezt a részt: „Ne gondoljunk mindig csak a csekély számú telivér-lótenyésztők szent érdekeire egyedül, hogy ezután nem többé 100 percentet fognának nyerni, hanem talán csak ötvenet. Ne szenvedjen a szűkkeblű kalmárszellem miatt a haladás, a jó sport és az ország, mint a liferánsok miatt háboruban a hadsereg. A nemzet, az asszonyok díja és pár állam-díj zárva maradhatna kiváltképpen a belföldi lovak részére. „A verseny-sportot egészségesen és alaposan decentralizálnám, legyen bőven a vidéknek is. Oda adnám nekik az államdíjakat is és a vidéki versenyek lennének tisztán a belföldi lovak és a belföldi lovasok számára.” Kiszámíthatatlan az a jövedelem, melyhez az ipar, kereskedés és minden üzlet jutna abban a városban, ahol a lóversenyek érdekesebbek lennének. Semmi mesterséges kormányzati nem emelné annyira társadalmilag és közgazdaságilag a vidéki városok életének vérkeringését, mint a jól decentralizált versenyügy. Szemere Miklósnak hazafias tanácsát a Magyar Lovaregyletnek mindezenre el kellene fogadnia.

— **Pénzbőség a külföldi pénzplacokon.** A külföldről olyan hírek érkeznek, hogy a

tőzsdéken hihetetlenül olcsón jelzik a pénzt, tehát pénzbőség van. Sajnos, hazánkban nem olyan rózsásak az állapotok. Egészen bizonyos, hogy gazdáink zsebében pénzbőség nem dúl, sőt még bizonyosabb, hogy a rossz termés folytán nyomasztó gondokkal küzdenek. A legtöbb gazda úgy igyekszik helyzetén segíteni, hogy hosszú lejáratú, törlesztéses jelzálogkölcsönt vesz fel, a melynek alig érezhető kamatja van és ezen pénzből készíti elő a jövő évi gazdálkodást. Törlesztéses jelzálogkölcsönök gyors és előnyös lebonyolítására elsőrendű forrás: az Ingatlan- és Jelzálog-Forgalmi-Intézet, (tulajdonos Gurré Ferenc) Budapest, VI., Váci-körút 39. Tehát gazdáink bizalommal fordulhatnak e 20 év óta fennálló intézethez, ahol a pénzkölcsönügy folyamatba tételére vonatkozó felvilágosítást — lapunkra való hivatkozás esetében — készséggel és díjtalanul megadják.

— **A tiszteletes bucsuja.** Egyik vidéki tiszteletes, akit jobb javadalmazásu eklézsiába választottak meg, a múlt vasárnap így bucsuzott el hivatástól:

— Szeretett hiveim! El kell válnom tőletek, de ez nem okoz fájdalmat nekem, még pedig három okból nem.

— Először is, ti nem szerettetek engem, másodsor egymást sem szerettetek és harmadszor az Ur sem szeret titeket.

— Ha engem szerettetek volna, akkor nem maradtatok volna adósaím egy évi fizetéssel. Nem szerettetek egymást, különben több esküvőn lett volna dolgom. És nem szeret az Isten sem benneteket, különben többet szőlított volna magához közületek, több lett volna a temetés, meg a gyászistenisztelet. Pax tibi! Javuljatok meg.

— **Uri leányok otthona.** Dr. Körösiné művésziesen berendezett leányotthona, mely a felső leányiskola, leánygymnásium és az országos zeneakadémia szomszédságában, Budapesten, Liszt Ferenc-tér 9. sz. gyönyörű palotában van, minden tekintetben a legelőkelőbb külföldi internátusok példáját követi. Vezetője és tulajdonosa dr. Körösi Manó fővárosi ügyvéd özege, aki az anya szeretetével és a nevelő éberségével viseli gondját növendékeinek. A higiénia legmodernebb eszközeivel védi a növendékek egészségét, tanulmányaikban pedig jeles tanárok vezetik és támogatják őket. Az intézetnek továbbképző tanfolyama is van, melynek célja iskoláikat végzett leányok műveltségének továbbfejlesztése. Prospektust szívesen küld dr. Körösi Manóné leány-otthona, Budapest, VI., Liszt-Ferenc-tér 9.

— **Az oleanderről.** Az oleander igen kedvelt dísznövény, mely majdnem minden házban és lakban található. De nem mindenki előtt ismeretes, hogy annak minden része (fehér tejszerű nedvet) mérget tartalmaz. Hogy mily veszélyes mérge van az oleanderben, arra felhívjuk a közönség figyelmét és hogy az oleanderrel való érintkezéstől, vagy annak bármily célra való felhasználásától óvakodjanak. Egy pár példát említünk fel. Egy szép fiatal ló, néhány levelet csipett le egy oleanderről, mely egy falusi ház udvarán állott s azután vigan pár métföldnyi útjára indult. Visszaérkezte után nem evett semmit, másnap már igen gyenge volt, hátsó lábai reszketni kezdtek s végre élettelenül összerogyott. Az állatot felboncolván, azt találták, hogy a kimulás oka erős mérgezés volt, mit a lecsipdesett, pár oleander levél okozott. Nagyon sok fiatal leány, csupa játékból, a virágokat rágesálni szokta; az oleander virágának ily gondatlan megrágása már több esetben nagy betegséget, de még halált is okozott. Egy kertben, a szabad ég alatt mulató társaság, az ott levő oleander szép egyenes sarjhajtásából készített nyársat és azon húst sütöttek. (az u. n. zsiványpecsenyét.) A 12 tagból álló társaság megbetegedett, 5-en meghaltak, a nyárs által megmérgezett hústól. Ezekből láthatni, hogy az oleander szépsége mellett milyen ártalmas lehet, úgy az emberre, mint az állatra s ezért óvakodjunk vele érintkezni, vagy oly helyre állítani, hol az állat könnyen hozzáférhet.

Csödtömeg eladási hirdetmény.

Vb. Schwarcz Mór szilágyosomlyói kereskedő csödtömegében az állandó csödtömeg eladási határozata folytán alólirott csödtömeg gondnok ezennel közhirre teszem, hogy a csödtömeghez tartozó Szilágyosomlyó városban levő üzletben található s a csödtömegektár 1—198, 201, 205—207, 208—213, 214—307, 315—666, 667—871, 872—903, 904—912, 913—920, 921—948, 949—972, 953—959, 960—962, 963—1007, 1008—1015, 1016—1199, 1200—1202, 1203—1246. tételszámok alatt összeirt áruk, továbbá a vb. lakásán Szilágyosomlyón található s a csödtömegektár 1—8. t. sz. a. összeirt házi butorok, melyek becsérték szerint 14,171 koronát és 20,776 korona beszerzési árt képviselnek, egy tömegben, írásos ajánlati verseny útján fognak az alábbi feltételek szerint eladatni.

Az ajánlattevők, illetve venni szándékozók írásbeli, 1 koronás bélyeggel ellátott ajánlataikat a becsérték 10%-ával készpénzben alólirott kezeihez tartoznak letenni.

Az ajánlatok 1909. évi szeptember hó 8-ik napjának déli 12 órájáig beadandók. A mikor a beadott ajánlatok felett a tömeg gondnok azonnal határozni fog.

Tömeg gondnok fenntartja magának azon jogot, hogy a beadott ajánlatok közül tetszés szerint választhasson s a mennyiben az ajánlatok egyikét sem tartatná elfogadhatónak, az esetben a csödtömeg folyó évi szeptember hó 9-ik napjától kezdődőleg kir. közjegyző, vagy bírósági végrehajtó közbenjöttével nyilvános átverés útján tételenként fog értékesíteni, mely körülmény ezennel közhirre tétetik.

A csödtömegben leltározott tárgyak mennyiségeért és minőségéért sem a csödtömeg eladása, sem a csödtömeg gondnok szavatosságát nem vállal.

A vételi illeték a vevőt terheli.

Azon ajánlattevő, kinek ajánlata elfogadtatik, köteles a vételárat az ajánlat elfogadásától számított 3 (három) nap alatt kifizetni. Amennyiben ezen kötelezettségének eleget nem tenne, úgy az általa megvett ingóknak ennek folytán teljesítendő újabb eladásából felmerülhető összes károkért és költségeikért a bánatpénzen felül esetleg egyéb vagyonával is felelős.

Vevő tartozik a megvett bolti, üzleti összes árukat és tárgyakat jelenlegi helyiségekből ajánlata elfogadásától számított 8 nap alatt elszállíttatni.

A csödtömegektár alólirott csödtömeg gondnok irodájában Szilágyosomlyón naponként délután 3—5 óráig megtekinthető.

A leltározott és eladás tárgyát képező fentebb részletezett ingóságok pedig Szilágyosomlyón, Moni Gyula kir. közjegyző házában levő üzlet és annak mellékhelyiségeiben a csödtömeg gondnoknál előzetes bejelentés után esetről-esetre megtekinthetők.

Kelt Szilágyosomlyón, 1909. évi augusztus hó 20-án.

Dr. Barna Vilmos,
csödtömeg gondnok,

Október 1-től **bérbe kiadó** esetleg **örök áron eladó**

Szilágysomlyón, a nagytalusi uttal szemben **két új bolthelyiség**, ehez két szoba, konyha, kamara, üveges folyosó, jó pince, fásszin, baromfi-ól; — továbbá ugyanott 3 szép szoba, konyha, kamara, kitűnő jó pince, fásszin és baromfi-ól. A tágas udvaron kitűnő vízü kut van, melyet a lakók közösen használhatnak. Az alsó lakás külön is bérbevehető. 3—3

Értekezni lehet az ipartestület épületében **Simó Károly** tulajdonossal, továbbá Schupiter Lajos urral, a „Csillag”-vendéglőben.

Friss bonyhádvidéki **teavaj**, szegedi **szalámi**, székely **turó**, ementhali és grói **sajt**, — valamint jégbehűtött **kőbányai sör**, 1 üveg **30 fillér**, 1 liter

rizling bor

68 fillérért állandóan kapható

Veres Károly,
fűszerkereskedésében

27

Szilágysomlyón.

Boltberendezések

alkalmi olosó eladása Szilágysomlyón.

Különböző üzletnek megfelelő igen szép berendezések, üveges, poleos állványok, pultok, asztalok, rőfös, divatáru kalap, cipőüzletnek megfelelő, — továbbá fűszerállványok, pultok, lisztartó, íróasztal, erős, jó berendezés **egy tömegben, vagy darabonként is, igen olcsó ár mellett eladók Erdődy Lászlónál Szilágysomlyón.** 1—3

Borárusítás.

Értesítjük a közönséget, hogy a „**Szilágysomlyói Borértékesítő és Pinceszövetkezet**”, a szövetségi tagok saját termésű, tisztán kezelt hegyi borkészletének palackokban való kizárólagos elárúztatásával **Frankovits Ignác** szilágysomlyói vas- és fűszerkereskedőt bízta meg. A borok a szövetkezet által megtöltött, lezárt, ólomkupakkal és csinos címkével ellátott palackokban, a következő árak mellett hozattak forgalomba:

- 1) 1 üveg asztali új bor 1 literes üvegben . 48 fill.
- 2) 1 „ 1908. évi Rizling, 7 deciliter . . 56 „
- 3) 1 kis üveg 1908. évi Rizling 3 1/2 deciliter 30 „
- 4) 1 üveg Ó-rizling, 7 deciliter 80 „
- 5) 1 kis üveg Ó-rizling, 3 1/2 deciliter . . 40 „
- 6) 1 üveg Muskatály, 7 deciliter 1 kor
- 7) 1 üveg Aszu, 1 1/2 liter 2-50 fill.
- 8) 1 kis üveg Aszu, 3 deciliter 1-50 fill.

Az árak üveg nélkül értendők.

Az üres üvegek darabonként 20 fillér árban visszaváltatnak. 3—

A „Szilágysomlyói Borértékesítő Pinceszövetkezet.”

Társ

kerestetik 5—10 ezer koronával jól jövedelmező vállalatához Özvegy asszonyok is pályázhatnak. Cím megtehető Debrecenben, Csapó-utca 12., a a „Hungária” tájékoztató irodánál.

Eladó ház.

Szilágysomlyón, a Magura-utcában levő **házas telkem szabad kézből, jutányos árban eladó.** A telken van: az utca felőli részen 4 szoba, — belső épületben 3 szoba, konyha, kamara, — külön épületben egy kis szoba, — 18 méter hosszúságú sziklába vágott száraz pince, melyben három sor hordó fér el, előtte tágas kocszi szin, — egy 4 lóra való istálló, — 8 méter hosszú, cseréppel fedett tengeri göré, alatta kőből kirakott szeméttartó, — és egy 100 hektoliternyi ürtartalmu esővizeztartó medence.

Bővebb felvilágosítást nyújt

Bölöni Sándor,
ügyvéd.

3952—1909. kig. sz.

Árverési hirdetmény.

A Szilágysomlyó rendezett tanácsu város tulajdonát képező

Alsó vadkerti legelő	141 K. 20 f.
Felső „ „	391 „ — „
Bika legelő	192 „ — „
Bikarét	405 „ — „
Kenderes oldali dűlő	22 „ 05 „
Körösvölgyi legelő	8 „ 55 „
Berekben levő legelő	228 „ 15 „
Vasut melletti kaszáló	42 „ — „
Pecsenyeáruló hely	16 „ 02 „
Magurai legelő és kender- áztató hely	30 „ — „

ingatlanok **folyó évi szeptember 15. napján** délelőtt 10 órakor kezdődő és a polgármesteri hivatalban tartandó nyilvános szóbeli árverésen a legtöbbet ígérőnek 1910. január hó 1-ső napjától kezdődőleg 6 egymásután következő évre bérbe adatik

Az egyes ingatlanok után feltüntetett összegek azok kikiáltási árát képezik.

Az árverésen szándékozók az árverés megkezdése előtt a kikiáltási ár 10%-át kötelesek bántatpénzképen letenni. A haszonbérleti feltételek a már Szilágysomlyó város által gyakorlatba vett eddigi feltételek szerint állapíttatnak meg. Írásbeli ajánlatok az árverés megkezdése előtt beadhatók, de annak megkezdése után figyelembe nem vétetnek. A legtöbbet ígérő ajánlata az illető ajánlattevőre azonnal, míg Szilágysomlyó városra csak a városi képviselő testületi közgyűlés jóváhagyása után kötelező.

Szilágysomlyó, 1909. augusztus 14.

2—3

Donogány János,
h. polgármester.

Hirdetések

A „Szilágysomlyó” részére **jutányos áron vétetnek fel.**

606—1909. végrh. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a, illetőleg az 1908. évi XLI. t.-c. 19. §-a értelmében ezennel közzhírré teszi, hogy a szilágysomlyói kir. járásbíróságnak 1909. évi V. 185. számú végzése következtében dr. Veverán György szilágysomlyói ügyvéd által képviselt ifj. Veréczy Lajos szilágysomlyói lakos javára 462 kor. 24 fillér s jár. erejéig 1909. évi február hó 9-én fogatosított biztosítási és kielégítési végrehajtás után le-felülfoglalt és 1640 kor. — fillérre becsült következő ingóságok, u. m. 3 billiárd asztal és dákók nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a szilágysomlyói kir. járásbíróság 1908. évi V. 185/4. számú végzése folytán 462 kor. 24 fillér tökekövetelés és ennek 1909. évi január hó 7-ik napjától 5% kamatai, 1/3% váltódíj és eddig összesen 28 kor. 80 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig, Szilágysomlyón leendő megtartására 1909. évi **augusztus hó 28-ik napjának** délelőtti 10 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is elfognak adadni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták, és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

A törvényes határidő a hirdetménynek a bíróság tábláján történt kifüggesztését követő naptól számíttatik.

Kelt Szilágysomlyón, 1909. július 24.

Roska Vertán,
kir. bir. végrehajtó.

Könyvnyomdánkban egy tanuló azonnal felvétetik.

!! A Magyar ujságírás szenzációi !!

A N A P

A magyar közönség legkedveltebb lapja.

A 48-as esemény és a magyar nemzeti törekvések egyetlen hű és kielégítő leni szószerzője.

Főszerkesztő:
Braun Sándor.

Felolós szerkesztő:
Haacsak Géza.

Naponként 125.000 példány!

Egy szám: 2 krajcár.

A Nap előfizetési ára:

Egész évre 16. K | Negyedévre. 4. K
Félévre . 8. K | Egy hónapra 1.40 K

FIDIBUSZ

A legkitűnőbb magyar élclap!

Páratlan népszerűség!

Remek szöveg! Pompás képek!

Mesésen olcsó!

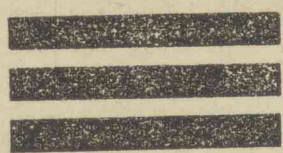
Egy szám: 6 krajcár.

A Fidibusz előfizetési ára:

Egész évre . 6.— K | Negyedévre 1.50 K
Félévre . 3.— K | Egy hónapra —50 K

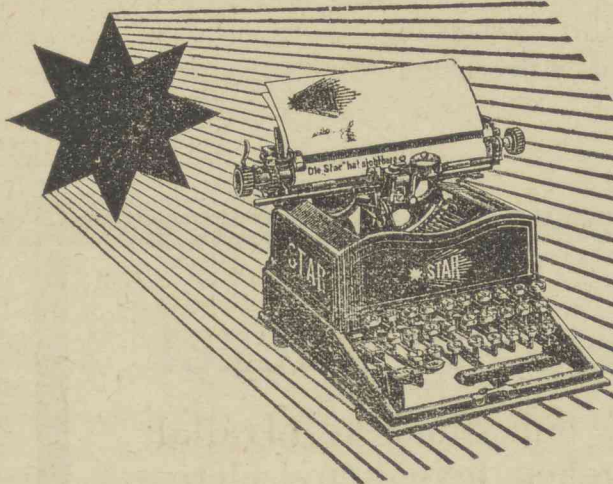
Mutatványszámokat küld a kiadóhivatal:

Budapest, VIII., Röck Szilárd-utca 9.

12 annyiba

mint a többi elsőrendű gép, kerül a legújabb amerikai

STAR írógép.

Látható írás! 5 évi jótállás! Legerősebb átütőképesség!

Működése megtekinthető a „Szilágysomlyó” szerkesztőségében.

Kivánatra havi részletre is kapható.

10—42

Kizárólagos elárúsítók:

Faragó Testvérek

Budapest, V., Nádor-
utca 17. szám.

6528—1909. tkvsz.

Árverési hirdetmény.

A kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság a Közgazdasági bank részvénytársaság végrehajtónak Czigle Gergelyné szül. Pap Floare végrehajtást szenvedő elleni végrehajtási ügyében a végrehajtási árverést 400 korona tőke, ennek 1908. évi szeptember hó 15. napjától járó 6%-os kamatai, $\frac{1}{3}\%$ váltódíj, 6 korona 20 fillér óvási, 67 korona 80 fillérben már megállapított per és végrehajtási, valamint az ezennel 28 korona 30 fillérben megállapított árveréskérési és a még felmerülendő költségeknek kielégítése végett az 1881. évi LX. t.-o. 144. §-a alapján és a 146. §-a értelmében a zilahi kir. törvényszék és a szilágysomlyói kir. járásbíró területén levő, Hidvég község határában fekvő, a hidvégi 11. sz. jtkvben A. I. 1. rsz. 195. hrsz. ház, udvar és kertből, 2. rsz. 281. hrsz. számú kaszálóból, 3. rsz. 544. hrsz. számú kaszálóból, 4. rsz. 700. hrsz. számú szántóból, 5. rsz. 1064. hrsz. számú szántóból a Czigle Gergelyné szül. Pap Floare egynegyed részt tevő jutalékára 288 korona, az u. o. 478. sz. jtkvben A. I. 1. rsz. 482/a. hrsz. számú szántóból a Czigle Gergelyné szül. Pap Floare fele részt tevő jutalékára 68 korona, az u. o. 582. sz. jtkvben A. I. 1. rsz. 811. hrsz. számú szántóból álló ingatlanból Czigle Gergelyné szül. Pap Floare fele részt tevő jutalékára 449 korona ezennel megállapított kikiáltási árban a következő feltételek mellett elrendeli.

Az árverés foganatosítására határnapul 1909. évi szeptember hó 13-ik napjának d. e. 9 óráját tűzi ki Hidvég községhez.

Ezen árverésen a fenti ingatlan közül a 478. és 582. sz. jtkvben felvett ingatlan illetmény a kikiáltási ár kétharmadánál, a 11. sz. jtkvben felvett illetmény pedig a kikiáltási ár felénél alacsonyabb áron el nem adható.

Árverelni szándékozók az utóajánlatot tevők kivétel nélkül tartoznak a kikiáltási ár 10%-át készpénzben, vagy óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez bánatpénzül előre letenni, vagy annak előzetes letétbe helyezéséről nyert elismervényt átadni.

Kir. járásbíró, mint tkvi hatóságtól. Szilágysomlyón, 1909. június 8-án.

Lénárt,
kir. aljárásbíró.

238—1909.

Hirdetmény.

A krasznai vásárvámszedésre jogosult birtokosság elnöke ezennel közhirrre teszi, miszerint a krasznai hetivásárokon és hétköznapiakon gyakorolható

helypénzszedési jogát

1910. január 1-től kezdve négy egymásután következő évekre 3500 korona kikiáltási ár mellett 1909. évi augusztus hó 30-án délelőtt 10 órakor Kraszna községhez tartandó nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek haszonbérbe adja.

Árverelni szándékozók kötelesek 1000 korona bánatpénzt az árverés vezető kezéhez letenni.

Egyéb feltételek alólirotnál szóval, vagy írásban bármikor megtudhatók.

Kraszna, 1909. augusztus hó 2-án.

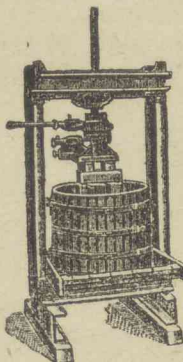
3—3

K. Nagy Béla,
elnök.

URSUS

a legtekélyesebb rendszerű

BORSAJTÓ

a 3-ik erőátvitellel felülmúlja minden más szerkezetű sajtó nyomóképességét. Acélcsonvar és keretszerkezettel, a must vasrészekkel nem érintkezik, miáltal a bor megfeketedését kizárja, a törköly egy darabban kivethető. 1—10

Képes árlap pincefelszerelési cikkekről és borsajtókról ingyen és bérmentve.

Tóth Gyula Debreczen,
városház épület.

Villanyvilágítás.

Van szerencsénk tisztelettel a t. közönséget értesíteni, hogy a villamvilágítás terjesztése céljából elhatároztuk, miszerint mai naptól kezdve a villamvilágítási bevezetéseket és berendezéseket saját árban végeztetjük. A közeledő hosszabb estékben a lakást a tűzveszélytelen, szagtalan és szép fényű villamvilágítás teszi kellemessé és kényelmessé, mely takarékos fogyasztás mellett a petróleumnál is olcsóbb. Jól felfogott érdekében kérjük a villamvilágítást mielőbb berendeztetni szíveskedjék.

3—3

„Lajos” hengerműmalom

Weisz Salamon és Társa központi villamos
világítási és erőátviteli vállalata

Szilágysomlyón.

Pollitzer sérv-ambulatorium

nyilvános orvosi rendelő-intézet
sérvbajosok, ferdén nőttek és
amputáltak részére.

Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca
8., félemelet.

Az intézet szakorvosa bárkinek teljesen díjtalanul rendelkezésre áll. Az orvosi vizsgálat igénybe vétele vásárlásra nem kötelez.

Orvosi ellenőrzés! Mérsékelt árak!

Egyéni speciális kezelés!

Szabadalmazott sérvkötők már
5 koronától felfelé.

Vidéki megrendelések az intézet szakorvosa által lelkiismeretesen felülvizsgáltatnak s pontosan és legnagyobb titoktartás mellett eszközöltetnek.

Hygienikus cikkek a legfinomabb minőségben, orvosilag ajánlva és sterilizálva. Feltétlenül megbízhatóak. Tucatankint 2—16 koronáig.

Ugyanott most jelent meg: »Az ember egészsége« című orvosi mű, mely kizárólag a sérvbajjal, annak ellenszereivel és kezelésével foglalkozik. E munkát bárkinek díjtalanul és zárt borítékban küldi meg az intézet igazgatósága.

Felhívás

a t. gazdálkodók és géptulajdonosokhoz!

Ajánlom vízmentes asztagtakaró szegedi kenderzsákokat, pokrócokat, cséplőgépekre való ponyváimat, kat, zsákkötöző és dohányzsinegeket olcsó árban.

Favéges kézi kévekötőket a legolcsóbb árakban.

Kivánatra mintát küldök.

Wiener Adolf,

gyári raktára, ponyva és zsákkölcsönző intézete

Debreczen, Kossuth-u. 27.

8—10

1487—1909. ksz.

Arverési hirdetmény.

Szilágycseh község előjárósága tudatja, hogy a község tulajdonát tevő heti és országos vásárvám, vagyis

piaci helypénzszedési joga

1910. évi január hó 1-től 1912. decem-

ber hó 31-ig terjedő újabb 3 évi időre nyilvános árverésen 8540 korona eddigi évi bérösszeg, mint kikiáltási ár mellett a **folyó 1909. évi szeptember hó 5-ik napjának d. u. 3 órájában** Szilágycseh község-házánál fog a legkedvezőbb ígéretet tevőnek bérbeadni. 2—2

Miről érdekeltek azzal értesítettnek, hogy a vonatkozó árverési feltételek a mai naptól kezdve bármely napon Szilágycseh község-házánál a jegyzői

irodán megtekinthetők lesznek és hogy kikiáltani szándékozók bánatpénzül a kikiáltási ár 10%-át lesznek kötelesek akár óvadékképes papirokban árverés vezetésével megbízott községi előjárósághoz letenni, vagy nyílt árverés megkezdése előtt beadandó zárt ajánlataikhoz mellékelni.

Szilágycseh, 1909. augusztus 16.

Ady János,
körmegyei.

Wáncza János,
bíró.

A FONCIÈRE Pesti Biztosító Intézet

kötvénykiállítási joggal felruházott szilágymegyei főügynöksége elvállal
ugy maga, mint az egész vármegye minden községében levő képviselők

tűz,

jég,

élet,

baleset,

betörés,

üveg és

szavatossági

biztosításokat legelőnyösebb feltételek és a legjutányosabb díjak mellett.

17—

Alagosó- és gőztéglagyár

Kont Manó

Beregszász.

Homlokzattégla, disztégla, fagontégla
ék- és kéménytégla, cserépszindely,
kétfülü hornyos tetőcserép,
alagosó, burkolatlappok gyártása. —
Egész homlokzatoknak terv szerint
való kivitele. — Teljes tetőfedések
eszközlése.

Távírat: Gőztéglagyár Beregszász

Beregszász, a postabélyeg kelte.

Nyílt levél

szegény és gazdag építetőkhez egyaránt.

A legkitünőbb tetőfedő-anyag manap a

kétfülü hornyos tetőcserép

(szabadalmazva 16692. szám alatt)

melyet a beregszászi gőztéglagyár eddig el nem ért tökéletességben gyárt.

Ez a cserép örök tetőt ad, ki nem fagy és oly szilárd, hogy azon járni lehet.

A vele való fedés nem drágább a közönséges fazsindelyénél és minden vályogfal elég erős nekie.

Az a tetőszék, mely fazsindely alá készült, teljesen megfelel.

A fedőmunkát a gyár távolabb vidéken is elvállalja, ha legalább 300 négyszög méter területről van szó és ez esetben a tetőnek jó minőségeért teljes jótállást vállal.

Egy négyszög méter területen 15 darab fekszik. A lécezés 30 cm. távolságban eszközölendő.

Egy waggoaba körülbelül 5200 drb. rakható és a gerinc cserép.

A fazsindely ellenében való előnyeit szükségtelen feszegetni, a bádoggal ellenében pedig azzal az előnnyel bír, hogy nem veszi fel oly hirtelen a meleget, úgy, hogy a bádoggal tetőnek a padját semmire sem lehet fölhasználni és a lakóhelyiségek is kiállhatatlan melegek nyáron, nemkülönben hidegebbek télen. Amellett a bádoggal — gyakori festésköltségeiről nem is szólva — javítása bonyolódott művét.

A tapasztalat bizonyítja, hogy amely helyiségben ez a hornyos cserép egyszer alkalmazásba került, onnan a fazsindely és bádoggal teljesen ki van szorítva.

A gerinc cserépből egy folyóméterre kell 2³/₄ darab.

Nagyon kérem az intelligensebb t. c. közönséget, különösen faluban a tisztelendő urat, tanítót, bírót, jegyzőt, urakat, világosítani a szegényebb gazdákat saját érdekükben, hogy ez a cserép nem nehéz, elbírja minden fal kivétel nélkül és alkalmazásával nem áll elő az a gyakori eset, hogy tűzvésznél a falu pár óra alatt martaléka lesz a lángnak.

5—10

Kiváló tisztelettel: **Kont Manó,** alagosó- és gőztéglagyára Beregszász.Képviselő: **WEISZ ELEK** fakereskedő Szilágysomlyó.